

Posudek na práci Jana Zajíčka: Narativní analýza románu Jana Němce: Dějiny světa

Školitel: prof. PhDr. Tomáš Kubíček. Ph.D.

Posudek školitele

Práce Jana Zajíčka se soustřeďuje na narativní strategie použité v románu Jana Němce Dějiny Světa. Základem byla systematická analýza textu prostřednictvím naratologických kategorií na dvou základních rovinách, rovině příběhu a rovině vyprávění. Cílem bylo nejenom doložit osvojení si primárních postupů práce s textem, ale především na základě poučené analýzy dospět k interpretačním závěrům, které by měly ukázat Němcovu práci s nevšední figurou vyprávění, tj. s du-formou, a její důsledky pro konstrukci narativního světa. Práce vznikala z velké části zcela samostatně a její autor se především spolehl na autoritu sekundární literatury k oboru.

Práci nelze upřít systematický přístup, zvládnutí nástrojů naratologického pojmosloví je z větší míry dostatečně přesvědčivé, bohužel však zůstává spíše na rovině evidence a popisu. Text románu se ale v důsledku zvoleného přístupu poněkud proměňuje na cvičné doskočiště pro aplikaci pojmů, bez toho, že by tyto pojmy osvědčily svoji schopnost podat hlubší, a tedy na kritickém vztahu k textu založenou analýzu. Neochota postoupit dále než k popisu, je jednou z klíčových vlastností práce, což citelně snižuje její vyznění. Což se pak zúročuje v závěru práce, který je pouze konstatováním o vnější povaze textu. Školitel (a do značné míry vlastně oponent) a tedy i čtenář práce se nemůže ubránit dojmu, že tu něco podstatného uniká, něco, co by umožnilo pochopit výjimečnost románu Jana Němce v kontextu současné české literatury, spojení historického (tedy v realitě zakotveného příběhu) s románovou fikcí (s postupy ozvláštňující skutečnost a nabízející ji čtenářskému prožitku. Napětí mezi skutečností a fikcí tak zůstává mimo rámec práce. Nedostatkem práce je i značné množství stylistických, ale především gramatických pochybení. Zřídka dochází k terminologické nejasnosti, to když se například směšují pojmy tradiční a v důsledku nejasné (jako vševědoucí vypravěč) s pojmy systémových teorií (Stanzel, Genette), které ovšem nelze také tak jednoduše, tj. synonymně klást vedle sebe.

V celkovém vyznění je práce na hraně uznatelnosti (i její gramatická úroveň je oborově degradující), školitel přesto navrhuje práci podmíněně přijmout k obhajobě a současně předpokládá, že její autor při její obhajobě zaměří práci na ty skutečnosti, které zůstaly vně textu a které zakládají jedinečnost Němcova románu.

V Brně 29.8.2017

prof. PhDr. Tomáš Kubíček. Ph.D.